

nye valg. Først efter at have tabt slaget fandt oppositionen på forslaget om et nyt valgssystem. I øvrigt henviste han til, at de af regeringspartiet opnåede godt 42 pct. af stemmerne ved valget ikke kunne tages som et reelt udtryk for dets folkelige tilslutning, idet partiet under det gældende valgssystem havde undladt at opstille kandidater i 6 af de 35 valgkredse. Vicepremierministeren henviste yderligere til, at i Trinidad og Tobago, hvor de racemæssige forhold stort set svarede til de i Britisk Guiana foreliggende, var oppositionens krav om gennemførelse af et forholdstalsvalgssystem ved overgangen til uafhængigheden ikke blev taget til følge. I øvrigt sagde han, at der kunne påvises udefra kommende påvirkninger, og nævnedes bl. a., at amerikanske fagforeninger havde støttet de lokale faglige sammenslutninger både med råd og penge.

Koloniudvalget gik derefter over til generaldebatten, der indledtes af den *britiske repræsentant*, som gav en oversigt over den seneste udvikling og i øvrigt redegjorde for udviklingen siden forfatningskonferencen i 1960, hvor man enedes om fuldstændigt internt selvstyre for Britisk Guiana.

Den britiske repræsentant sagde, at hans regering var skuffet over, at det fortsat ikke var lykkedes de to vigtigste politiske partier at nå til en forståelse vedrørende de forskellige problemer. Det var fortsat den britiske regerings politik at gøre Britisk Guiana uafhængigt på det tidligst mulige tidspunkt, men de indtrufne begivenheder var til hinder derfor og måtte først bringes ud af verden. Det var den britiske regerings håb, at såvel det økonomiske som sociale liv i Britisk Guiana hurtigt ville blive normaliseret og tillade genoptagelse af forhandlingerne om de endnu uløste forfatningsmæssige spørgsmål.

Indlæggene i de efterfølgende dage var præget af en klar linje, nemlig at overgang til uafhængighed skulle ske hurtigst muligt, og at man med henblik på at bringe de øjeblikkelige politiske modsætningsforhold til ophør burde sende en FN-mission til Britisk Guiana. Missionens karakter blev beskrevet forskelligt, nemlig som besøgsmission, underkomité eller en mission til bistand og rådgivning („good offices mission“), men grundtanken var den samme.

Efter disse retningslinjer talte Cambodia, Sovjetunionen, Irak, Sierra Leone, Venezuela, Æthiopien, Polen, Chile, Uruguay, Mali, Tanganyika, Tunesien, Indien (omend lidt forbeholdent), Jugoslavien, Bulgarien, Syrien og Iran.

Omend man fra dansk side måtte finde det vanskeligt at nå frem til en virkelig selvstændig bedømmelse af forholdene i Britisk Guiana og forholdet mellem dette område og Storbritannien, måtte Britisk Guiana-spørgsmålet på væsentlige punkter forekomme at adskille sig fra typiske (afrikanske) kolonispørgsmål. Således syntes manglen på fremskridt henimod uafhængighed i ganske særlig grad at kunne tilskrives befolkningens uenighed.

De udvalgsmedlemmer, hvis opfattelse i denne sag måtte tillægges særlig vægt, var velvilligt stemt over for tanken om udsendelse af en mission under en eller anden form, og da yderligere FN-missionen var af den opfattelse, at der kunne anføres gode grunde for udsendelse af en besøgsmission, idet der ikke skønnedes at være risiko for, at denne kunne forværre situationen i Guiana, men at en mæglingsaktion under FNs auspicer muligvis kunne bringe de politiske modstandere nærmere til hinanden og dermed fremskynde tidspunktet for overgang til uafhængighed, fandt udenrigsministeriet at kunne støtte en beslutning om udsendelse af en sådan mission trods den britiske modstand. Man fandt det dog rigtigst, at en besøgsmission fik den i forhold til Storbritannien mindst udfordrende form, således at dens virke kunne blive så effektivt som muligt.

Som afslutning på udvalgets drøftelser formulerede formanden en sålydende almindelig fællesudtalelse:

„Under sin gennemgang af situationen i Britisk Guiana med henblik på en gennemførelse af erklæringen om tilståelse af uafhængighed til koloniområder og deres befolkninger påhørte det særlige udvalg dels den administrerende magts repræsentant og dels petitionærer, der repræsenterede forskellige politiske partier og fagforeninger i området.

Udvalget var i høj grad bekymret over situationen i Britisk Guiana, som nyligt undergik en særdeles foruroligende forværing. Udvalget er af den opfattelse, at enhver